

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11Co/149/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312217557
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1312217557.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v právnej veci navrhovateľa: X. F. W., IČO: 30807484, so sídlom v W., J.. XX. Y. X, proti odporcom: 1/ T. E., A. XX.XX.XXXX, bytom v W., H. XXX, zastúpená JUDr. Ľubomírom Messingerom, advokátom, so sídlom v Banskej Bystrici, Skuteckého 23, 2/ Y. X., X..H..E., IČO: XXXXXXXXXX, so sídlom Q. W., L. XX/A, za účasti vedľajšieho účastníka: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., IČO: XXXXXXXXX, so sídlom v Bratislave, Račianska 62, o náhradu škody, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 25.08.2014, č.k. 6C/23/2013-147, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa m e n í tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

V napadnutom uznesení súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť odporkyni v 1/ rade náhradu trov konania vo výške XXX,XX Eur k rukám U.. Ľ. P., advokáta so sídlom v W. W., X. XX, a to do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, pod následkom exekúcie.

Rozhodnutie právne odôvodnil § 146 ods. 2 O.s.p. pri zohľadnení, že navrhovateľ sa návrhom došlým na súd dňa 12.11.2012 domáhal voči odporkyni (v záhlaví tohto uznesenia označenej ako odporkyňa v 1/ rade) náhrady škody vo výške X.XXX,XX Eur vzniknutej mu vyplatením dávok úrazového poistenia tretej osobe, kedy na základe konania odporkyne došlo k škode na zdraví p. M. N.. V priebehu daného konania súd prvého stupňa uznesením č.k. 6C23/2013-73 z 28.02.2013 konanie v časti zaplataenia istiny X.XXX Eur zastavil, odporkyni vrátil krátený súdny poplatok za podaný odpor vo výške XXX,XX Eur, pripustil vstup odporcu v 2/ rade do konania a pripustil zmenu návrhu na začatie konania. Pri rozhodnutí zohľadnil späťvzatie návrhu na začatie konania navrhovateľom v časti X.XXX euro, nakoľko vedľajší účastník - Y. - Slovenská F., Y..X.. dňa 21.12.2012 uhradil navrhovateľovi predmetnú sumu. Po následnom späťvzatí žalobného návrhu navrhovateľom súd prvého stupňa uznesením č.k. 6C/23/2013-127 z 15.01.2014 konanie zastavil, žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a odporkyni v 1/ rade vrátil alikvótnu čiastku súdneho poplatku vo výške XX euro. V danej veci na odvolanie odporkyne v 1/ rade Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 11Co/44/2014-140 z 30.04.2014 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že rozhodovanie o trovách konania v súvislosti so zastavením konania je založené na vyriešení otázky, ktorý z účastníkov zavinil jeho zastavenie. Pri posudzovaní zavinenia v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p. však použitý výraz „zavinenie“

nemožno interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorej príčinou je správanie účastníka konania (teda i jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu), eventuálne tiež náhoda, a dôsledkom ktorej je vznik trov druhého účastníka. Zavinenie zastavenia sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska, t.j. podľa procesného výsledku. Zavinenie zastavenia konania môže spočívať napr. v tom, že bol podaný návrh na začatie konania vo veci, v ktorej už bolo právoplatne rozhodnuté, alebo v ktorej prebieha iné konanie, alebo že bol podaný návrh na začatie konania proti niekomu, kto nemá spôsobilosť byť účastníkom konania a pod. Zavinením zastavenia konania je i späťvzatie návrhu na začatie konania.

Súd prvého stupňa konštatoval, že podľa druhej vety § 146 ods. 2 O.s.p. je povinný hradiť trovy konania odporcu, ak bol návrh, ktorý bol podaný dôvodne, vzatý späť pre správanie odporcu vo vzťahu k požiadavkám navrhovateľa. Pokiaľ ide o správanie odporcu, potom musí ísť výlučne o správanie samotného odporcu, nie o správanie niekoho iného alebo o správanie oboch účastníkov. O dôvodnosti podania návrhu je treba uvažovať z hľadiska vzťahu výsledku správania odporcu k požiadavkám navrhovateľa, čo znamená, že návrh je podaný dôvodne najmä v prípade, kedy odporca po začatí konania navrhovateľa uspokojí, a to aj vtedy, ak by uspokojil navrhovateľa, hoci k tomu nemal právnu povinnosť. Ak má byť také správanie, ktoré spôsobilo zastavenie konania na ťarchu odporcu, musí ísť o procesnú situáciu, kedy sa odporca zachoval v intenciách žalobného návrhu (petitu). Pôjde teda o situáciu, kedy bola požiadavka navrhovateľa splnená neskorším správaním (konaním) odporcu bez toho, aby o veci (meritórne) rozhodol súd. Pri zodpovedaní otázky, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zaviniel zastavenie konania, je treba vychádzať z porovnania toho, čoho sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal (podľa petitu) a dôvodom späťvzatia žaloby. Ak je dôvodom späťvzatia návrhu podaného dôvodne správanie odporcu v súlade so žalobnou požiadavkou navrhovateľa, treba dospieť k záveru, že odporca zastavenie konania zaviniel.

Vychádzajúc z hore opísaných okolností danej veci súd prvého stupňa konštatoval, že v danom prípade sa nejednalo o prípad podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., kedy z procesného hľadiska zásadne platí, že navrhovateľ zaviniel zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania / R 49/1993 /. Súd prvého stupňa mal za to, že k zastaveniu konania došlo z viny navrhovateľa, nakoľko tento zobral návrh na začatie konania späť bez toho, aby mu odporca plnil požadované peňažné plnenie, t.j. vedľajší účastník sa zachoval v intenciách žalobného návrhu (petitu) a žalovanú pohľadávku navrhovateľovi po podaní návrhu na začatie konania čiastkovo uhradil. Priznané trovy konania odporkyne v 1/ rade v celkovej sume XXX,XX Eur pozostávali z trov právneho zastúpenia za úkony : 1/ príprava a prevzatie zastúpenia - 1 úkon á XXX,XX Eur + X,XX Eur režijný paušál; spolu XXX,XX Eur; (§ 14 ods. 1 písm. a/, § 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2005 Z.z. v rozhodnom období, ďalej len cit. vyhlášky), 2/podanie odporu - 1 úkon á XXX,XX Eur + X,XX Eur režijný paušál; spolu XXX,XX Eur; (§ 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 cit. vyhl.), 3/ účasť na pojednávaní dňa 16.12.2013 - 1 úkon á XX,XX Eur + X,XX Eur režijný paušál; spolu XX,XX Eur; (§ 13a ods. 4/, § 16 ods. 3 cit. vyhl.), 4/podanie odvolania 25.02.2014 - 1 úkon á XX,XX Eur + X,XX Eur režijný paušál; spolu XX,XX Eur; (§ 13a ods. 2 písmena b/, § 16 ods. 3 cit vyhlášky), t.j. spolu vo výške XXX,XX Eur + DPH 20% vo výške XX,XX Eur, z náhrady za stratu času v celkovej výške XXX,XX Eur a z cestovného vo výške XXX,XX Eur (§ 15 písm. a/, § 16 ods. 4 Vyhl.č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, § 7 zák.č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách). O povinnosti zaplatiť priznanú náhradu trov právneho zastúpenia odporkyne v 1/ rade k rukám jej právneho zástupcu - advokátovi, súd prvého stupňa rozhodol podľa § 149 ods. 1 O.s.p..

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ poukazujúc na to, že návrh na začatie konania bol podaný dôvodne. Len pre správanie sa odporkyne musel byť návrh podaný a len v dôsledku správania sa odporkyne a vedľajšieho účastníka po podaní návrhu (úhrada pohľadávky po podaní návrhu) došlo k späťvzati návrhu.. Odvolateľ poznamenal, že v zmysle § 238 zák.č. 461/2003 Z.z. navrhovateľ preukazuje výšku škody potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok. Sociálna poisťovňa má právo na náhradu škody voči tretím osobám (odporkyňa) a nie voči poisťovateľovi odporkyne. Napriek tomu, že navrhol vstup účastníka do konania na strane odporcu do konania, z písomností doručovaných súdom nebolo zrejmé jeho procesné postavenie do 16. decembra 2013. Odporkyne a vedľajšiemu účastníkovi poskytol dostatočnú súčinnosť k dobrovoľnej úhrade pohľadávky, samozrejme, s prihliadnutím na príslušné ustanovenia

zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov a § 170 ods.2 zák.č. 461/2003 z.z. o sociálnom poistení v platnom znení. V doplnení dôvodov odvolania navrhovateľ uviedol, že v zmysle odôvodnenia napadnutého uznesenia sa javí, že odporkyňa neuhradila pohľadávku ani ku dňu podania doplnenie odvolania. Navrhovateľ uviedol, že vzhľadom na charakter náhrady škody - vyplatené dávky sociálneho poistenia - nemá v zmysle § 238 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v platnom znení možnosť priamo žalovať poisťovateľa odporkyne. V skutočnosti vedľajší účastník spôsobil, že navrhovateľ musel podať žalobu a vedľajší účastník za odporkyňu aj plnil. Odvolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Odporcovia v 1/ a 2/ rade a vedľajší účastník na strane odporcov sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrili.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 212 ods.1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne a právne správne (§ 219 O.s.p.).

Podľa ust. § 146 ods.1 zák.č. 99/1963 Z.z. v platnom znení (ďalej „ O.s.p.“) žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie a) mohlo sa začať i bez návrhu, b) skončilo sa zmierom, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné, c) bolo zastavené, d) začalo na návrh prokurátora.

Podľa ust. § 146 ods.2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Podľa hore citovaných zákonných ustanovení, ak súd zastavuje konanie (napr. z dôvodu späťvzatia návrhu, pre nedostatok podmienok konania, pre nezaplatenie súdneho poplatku) zaoberá sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania najprv tým, či niektorý z účastníkov zavinil, že konanie muselo byť zastavené. V prípadoch, v ktorých bolo zastavenie konania zavinené účastníkom, súd prizná ostatným účastníkom (druhej strane) náhradu trov konania, ktoré účelne vynaložili na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Iba v prípade, ak nie je dôvod k postupu podľa ust. § 146 ods.2 O.s.p. platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania , ktoré bolo zastavené (§ 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Nárok na náhradu trov konania v prípadoch, ak súd rozhoduje o trovách konania podľa ust. § 146 ods.2 vety prvej O.s.p. je nárokom majúcim oporu v ustanoveniach procesného a nie hmotného práva. O otázke, či účastník zavinil zastavenie konania, je preto možné uvažovať len z procesného hľadiska a posudzovať ho len podľa procesného výsledku. Z procesného hľadiska je navrhovateľovým zavinením i prípad, kedy konajúci súd zastavuje konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku).

Podstatným kritériom pri priznávaní náhrady trov konania podľa ust. § 146 ods.2 O.s.p. je len to, aby sa jednalo o trovy účelne vynaložené pri uplatňovaní práva odporcu na súdnu ochranu. Účelnosť trov sa dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods.2 Ústavy SR). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, potrebné na zaujatie procesného stanoviska k žalobe, k meritórnemu vyjadreniu účastníka konania, k vykonanému dôkazu, na použitie opravných prostriedkov, na zaplatenie súdnych poplatkov a na hotové výdavky. Za účelne vynaložené trovy konania sa považujú i trovy právneho zastúpenia, odrážajúce právo každého účastníka na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom.

V posudzovanom prípade sa navrhovateľ návrhom došlým na súd dňa 12.11.2012 domáhal voči odporkyňi (v záhlaví tohto uznesenia označenej ako odporkyňa v 1/ rade) náhrady škody vo výške

4.097,10 Eur vzniknutej mu vyplatením dávok úrazového poistenia tretej osobe, kedy na základe konania odporkyne v súvislosti s dopravnou nehodou zo dňa 16. marca 2011 došlo k škode na zdraví p. M. N..

Súd prvého stupňa platobným rozkazom zo dňa 21.11.2012, č.k. 40Ro/1068/2012-35 uložil odporkyňi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu X.XXX,XX euro a na účet konajúceho súdu súdny poplatok vo výške XXX,XX Eur. Odporkyňa v podanom odpore proti platobnému rozkazu poukázala na to, že majiteľom motorového vozidla C. C. B.Q. W. - XXX Y., ktorým spôsobila dňa 16. Marca 2011 dopravnú nehodu mal jej zamestnávateľ na leasing od spoločnosti Y. X., X..H..E., L. XX/A Q. W., ktorá bola majiteľom tohto vozidla. Na uvedené motorové vozidlo bolo uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu u poisťovateľa Y. Slovenská F., Y..X.. W., ktorému bola poistná udalosť riadne oznámená dňa 18.3.2011. Odporkyňa uviedla, že v danom prípade sa jedná o škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla za ktorú zodpovedá iný prevádzkovateľ dopravného prostriedku, t.j. vlastník, resp. oprávnený držiteľ - nájomca motorového vozidla. Subjektom zodpovednosti za škodu potom nie je ona ako vodička motorového vozidla v čase dopravnej nehody (pretože vozidlo používala ako zamestnanec spoločnosti v súlade s uzatvorenou pracovnou zmluvou), ale jej zamestnávateľ (B. K., X..H..E., so sídlom O. X, W.), resp. leasingová spoločnosť. Odporkyňa navrhla, aby do konania ako vedľajší účastník na jej strane pristúpila Y. Slovenská F. a.s..

Spoločnosť B. K., X..H..E.. v písomnom podaní zo dňa 15.2.2013 oznámila navrhovateľovi, že odporkyňa bola v čase nehody ich zamestnancom a dopravnú nehodu zo dňa 16.3.2011 svojmu zamestnávateľovi oznámila. Zároveň uviedol, že nehoda sa stala vo voľnom čase zamestnanca, t.j. po ukončení výkonu práce v daný deň s tým, že služobné vozidlo C. C. B. W. - XXX Y. mala odporkyňa od zamestnávateľa k dispozícii aj pre súkromné účely.

Z dokumentácie doloženej navrhovateľom vyplýva, že Y. Slovenská F., Y..X.. uvedenú poistnú udalosť eviduje pod škodovou udalosťou č. XXXXXXXXXXXX, ako poistenú p. T. E. a ako poškodenú M. N..

V priebehu daného konania súd prvého stupňa po dispozitívnom úkone navrhovateľa zo dňa 28.1.2013, v ktorom oznámil, že Y. Slovenská F., Y..X.. mu dňa 21.12.2012 vyplatila sumu 3.144 (predstavujúcu navrhovateľom p. M. N. vyplatenú náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia) uznesením č.k. 6C/23/2013-73 z 28.02.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.5.2013, č.k. 5Co/318/2013-92 konanie v časti zaplatenia istiny X.XXX Eur zastavil, odporkyňi vrátil krátený súdny poplatok za podaný odpor vo výške XXX,XX Eur , pripustil vstup odporcu v 2/ rade do konania a pripustil zmenu návrhu na začatie konania tak, že odporcovia v 1/ a 2/ rade sú povinní zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu XXX,XX Eur.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 19.9.2013 oznámila Y. Slovenská F., Y..X.. svoj vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporcov.

V písomnom podaní doručenom súdu dňa 10.1.2014 navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť z dôvodu, že dňa 18.12.2013 uhradil vedľajší účastník za odporkyňu v 1/ rade ostatok dlžnej sumy vo výške XXX,XX euro predstavujúci náhradu za bolesť a náklady spojené s liečením, ktoré boli voči odporkyňi v 1/ rade uplatnené výzvou č. 44/2012.

Okresný súd Bratislava III uznesením č.k. 6C/23/2013-127 z 15.01.2014 konanie zastavil, žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania a odporkyňi v 1/ rade vrátil alikvótnu čiastku súdneho poplatku vo výške XX euro. V danej veci na odvolanie odporkyne v 1/ rade Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 11Co/44/2014-140 z 30.04.2014 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania pre jeho nepreskúmateľnosť zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

V posudzovanom prípade je možné (vychádzajúc z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa) konštatovať, že tento sa pri rozhodovaní o trovách konania zaoberal a posudzoval podmienky uvedené

v ust. § 146 ods.2 O.s.p., t.j. otázkou procesného zavinenia účastníkov na zastavení konania a dospel k záveru, že keďže sa v danom prípade nejednalo o prípad podľa § 146 ods.2 veta druhá O.s.p. z procesného hľadiska zásadne platí, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania a preto je povinný odporcovi nahradit' trovy konania.

Predmetom daného konania bol nárok uplatnený navrhovateľom podľa § 238 zák.č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (podľa ktorého má navrhovateľ právo na náhradu škody voči tretím osobám) prelínajúci sa s nárokom posteneho podľa § 4 ods.3 zák.č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu (podľa ktorého má poistený právo, aby poisťovateľ za neho nahradil príslušným subjektom uplatnené, preukázané a vyplatené náklady zdravotnej starostlivosti, nemocenské dávky, dávky nemocenského zabezpečenia, úrazové dávky, ak poistený je povinný ich nahradit' týmto subjektom). Prihliadajúc na charakter uplatneného nároku a na hore opísané skutkové okolnosti daného prípadu, z ktorých vyplýva, že za poistenú (odporkyňu v 1/ rade) plnil vedľajší účastník na jej strane až po podaní návrhu navrhovateľom, odvolací súd dospel k záveru, že daný prípad je prípadom, v ktorom pri rozhodovaní o trovách konania pri zastavení konania nemožno postupovať na základe § 146 ods.2 O.s.p..

Na základe uvedeného rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. zmenil tak, že právo na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov (§ 146 ods.1 písm. c/ O.s.p.). Odvolací súd má za to, že takéto rozhodnutie nielen zodpovedá platnej právnej úprave, ale zároveň je vo vzťahu k účastníkom daného konania spravodlivé.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods.1 v spojení s § 146 ods.1 písm. c/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.